

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 476/2025 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Iranin vallankumouskaarti IRGC:n lisäämisestä EU:n terroristijärjestölistalle

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Päivi Räsänen/kd näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 476/2025 vp:

Aikooko hallitus edistää IRGC:n lisäämistä EU:n terroristilistalle?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Suomi on 29.1.2026 EU:n ulkoasianneuvostossa ilmaissut tukensa vallankumouskaartin listaamiselle terroristijärjestöksi.

Vallankumouskaartin listaaminen EU:n terroristilistalle edellyttää neuvoston yksimielistä päätöstä. Listauksen vaikutuksia on arvioitava kokonaisvaltaisesti. Alla kuvataan eräitä arvioon vaikuttavia tekijöitä.

Vallankumouskaartiin vaikutetaan myös muiden EU-pakotejärjestelmien kautta. Vallankumouskaartin johtavia yksilöitä ja yksiköitä on jo listattuna EU:n ihmisoikeuspakotejärjestelmän, miehittämättömiä ilma-aluksia koskevan pakotejärjestelmän ja ydinohjelman vastaisen pakotejärjestelmän alle. Siten listauksella Euroopan unionin autonomisen terrorismipakotejärjestelmän (jäljempänä CP931) alle ei ole enää varsinaisia käytännön tason pakotevaikutuksia, kun listataan samoja tahoja moninkertaisesti. Vallankumouskaartin listaus terroristiseksi toimijaksi ei merkittävästi muuta tilannetta matkustuskiellon tai varojen jäädytyksien ja varojen luovutuskiellon osalta listattujen henkilöiden kohdalla.

Jäsenmaat ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja voivat ehdottaa henkilön, ryhmän tai yhteisön listaamisesta yhteisen kantaan (2001/931/YUTP) pohjautuvan terrorismipakotejärjestelmän CP931:n alle. Ehdotuksen tulee sisältää perustelut ja perustana olevat kansallisen toimivaltaisen viranomaisen päätös ja kansalliset menettelyt. Jotta oikeudelliset edellytykset listaamiselle CP931:n alle täyttyvät, vaaditaan EU-jäsenmaan kansallisen tuomioistuinten tai hallinnollisen tahon päätös terroriteosta, sen yrityksestä tai sen edistämisestä. Koska CP931 on EU:n yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan väline, jolla pyritään puuttumaan kansainväliseen terrorismiin, listausesitykset perustuvat käytännössä usein myös EU:n ulkopuolisen valtion toimivaltaisen viranomaisen päätökseen kyseisen tahon osallistumisesta terrorismiin.

Yksittäiset EU:n ulkopuoliset maat, mm. Australia 2025 ja Kanada 2024, ovat listanneet vallankumouskaartin terrorismin sponsorina tai terroristisena yhteisönä. Neuvoston oikeuspalvelu antaa arvion oikeudellisten edellytysten täyttymisestä. Oikeudellisten edellytysten täyttymisen arviointi on tärkeä, koska listaus voidaan saattaa EU:n tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Ehdotukset käsitellään EU:n neuvoston alaisessa terrorisminvastaisia rajoittavia toimenpiteitä käsittelevässä työryhmässä. Työryhmä tarkastelee ja arvioi tietoja, joiden perusteella terrorismiin osallisina olevia henkilöitä, ryhmiä ja yhteisöjä merkitään CP931:n luetteloihin ja poistetaan niistä. Säädosluonnokset listaamiselle käsitellään sen jälkeen ulkosuhdeneuvosten työryhmässä. Päätös toimijan tai ryhmän, esimerkiksi vallankumouskaartin listaamisesta EU:n autonomisen terrorismipakotejärjestelmän alle vaatii jäsenmaiden yksimielisyyttä.

Helsingissä 4.2.2026

Ulkoministeri Elina Valtonen